

DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ

8. SINIF

Drift serisi

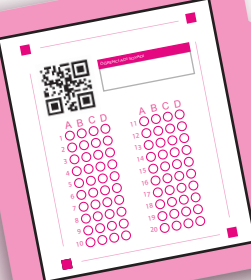
MANTIK / MÜHAKEME
SÖZEL YETENEK
AKIL YÜRÜTME

Özer YÜCEL
Muhammed ÇAKIR

video
CD-ROM

SÖZ-ÜRETİM
YAYINLARI

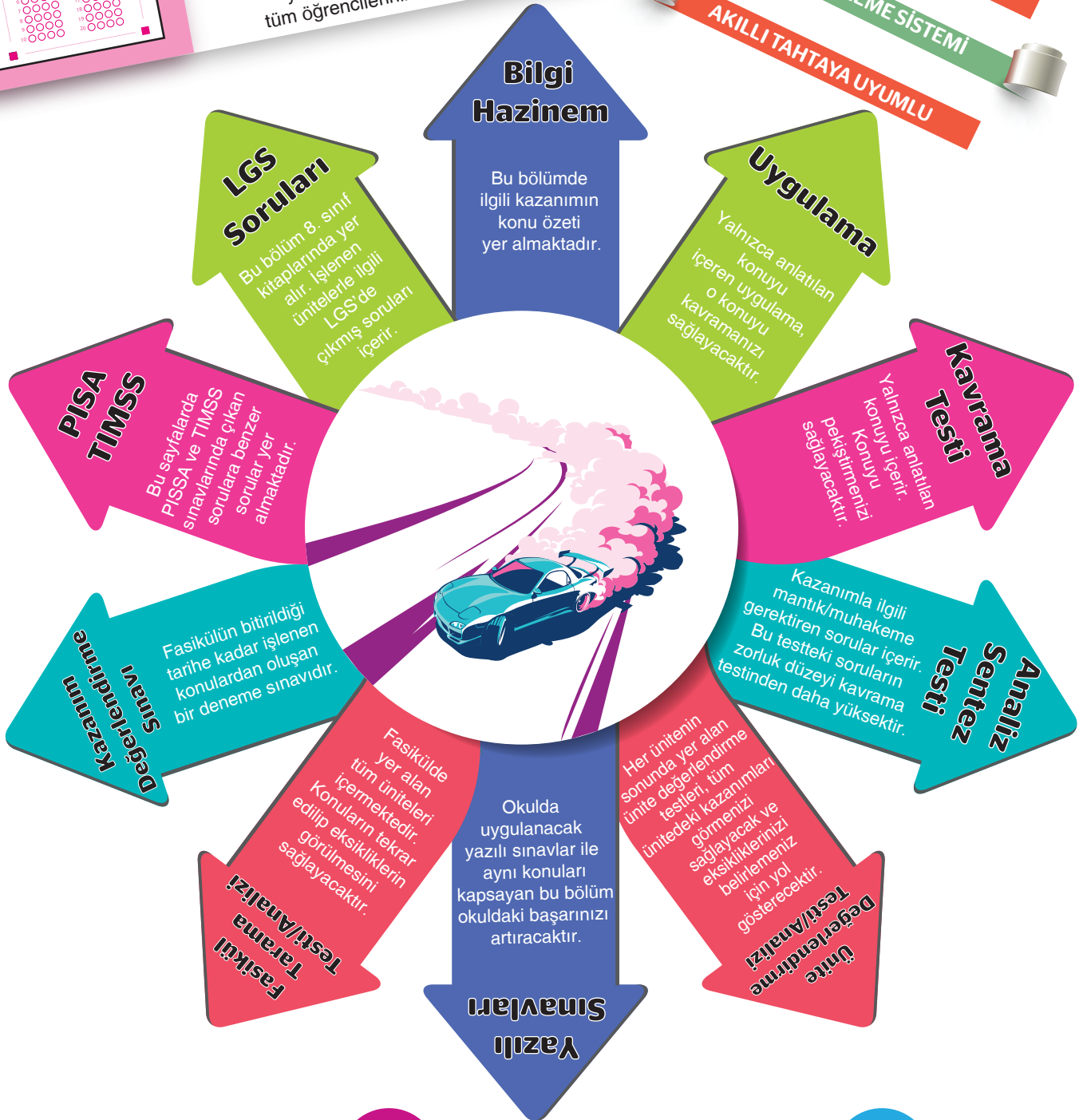

Her testin ilk sayfasının üstünde yer alan karekodlar soruların video çözümüne ulaşılmasını sağlamaktadır. Google Play veya Appstore mağazalarından "dijitalim" test uygulamasını indirerek soruların video çözümlerine ve sıralamanıza ulaşabilirsiniz. Öğretmenler "dijitalim" uygulamasıyla testlerin altında yer alan mobil optikleri okutarak tüm öğrencilerinin sonucuna ulaşabilir.

YENİ MÜFREDATA UYGUN

TAM HÜCRELEME SİSTEMİ

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

6
BİLGİ HAZİNE
SAYISI

30
UYGULAMA
SAYISI

225
SORU SAYISI

2
YAZILI SINAV
SAYISI

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun,
bu kitabın tamamının ya da bir kısmının,
kitabı yayımlayan yayınevinin önceden
izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması,
yayımlanması ve depolanması yasaktır.

100719 – B2

ISBN: 978-605-7585-09-7

Genel Yayın Yönetmeni
Selim AKGÜL

Yazarlar
Onur YİĞİT / Muhammed ÇAKIR

Editör
Semra AKGÜL

Dizgi
Son Viraj Dizgi Birimi

Basım Yeri

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Son Viraj Yayınları olarak hedefi yüksek olan öğrencilere rehber olmak ve onların başarı seviyesini yükseltmek için yola çıktık. Değişen sınav sistemiyle birlikte ortaya çıkan yeni nesil sorularla kitaplarımızı oluşturarak sizleri bu sınavlara en iyi şekilde hazırlamayı istiyoruz.

Kitaplarımızı hazırlarken Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan öğretim programlarındaki kazanımları esas alıyoruz. Soruları bu kazanımlar çerçevesinde hazırlıyor, tüm kazanımlara kitaplarımızda yer veriyoruz. Bunu yaparken kazanım dışına asla çıkmıyoruz. Testleri mantık, muhakeme, analiz, sentez gerektiren sorularla oluşturuyoruz. Yeni nesil olarak adlandırılan bu tip sorularla öğrencilerimizin analitik düşünerek bilgilerini günlük hayata aktarabilmelerini amaçlıyoruz.

Bloom taksonomisine uygun olarak “tam öğrenme” modeliyle hazırladığımız özet konu anlatım, uygulama, kavrama, analiz-sentez, ünite değerlendirme testi ve analiziyle oluşturduğumuz “Drift Serisi” öğrencilerimizi bilgi düzeyinden sentez düzeyine çıkarıyor. Kolaydan zora şeklinde hazırlanan bu testler sayesinde başarı basamaklarını kolaylıkla aşacağınızı düşünüyoruz.

Ünite değerlendirme testleri şeklinde hazırladığımız “OFF-ROAD Serisi” ile son tekrarı da yaparak öğrencilerimizi hedeflerine bir adım daha yaklaştırıyoruz. Deneme sınavlarıyla da sizleri sınav seviyesinden daha üst seviyelere taşıyarak sınavlarda karşılaşacağınız hiçbir soru karşısında zorlanmadan başarılı sonuçlar elde edeceğinizi düşünüyoruz.

Son Viraj Yayınları ile çıktığınız bu yolculukta hedefinize ulaşmanızı diliyor, size bu yolda rehberlik yapmaktan onur duyuyoruz.

Selim AKGÜL

Genel Yayın Yönetmeni

İçindekiler

3. ÜNİTE

DİN VE HAYAT

Din, Birey ve Toplum	7
Dinin Temel Gayesi	15
Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Yusuf (a.s.)	15
Bir Sure Tanıyorum: Asr Suresi ve Anlamı	15
3. Ünite Değerlendirme Testi	21
3. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	25
II. Dönem I. Yazılı	27

4. ÜNİTE

HZ. MUHAMMED'İN ÖRNEKLİĞİ

Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Doğruluğu ve Güvenilir Kişiliği	31
Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Merhametli ve Affedici Oluşu	31
Hz. Muhammed (s.a.v.)'in İstişareye Önem Vermesi	31
Hz. Muhammed (s.a.v.) Davasındaki Cesaret ve Kararlılığı	37
Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Hakkı Gözetmedeki Hassasiyeti	37
Hz. Muhammed (s.a.v.)'in İnsanlara Değer Vermesi	37
Bir Sure Tanıyorum: Kureyş Suresi ve Anlamı	37
4. Ünite Değerlendirme Testi	43
4. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	49

5. ÜNİTE

KUR'AN-I KERİM VE ÖZELLİKLERİ

İslam Dininin Temel Kaynakları	53
Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları	53
Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri	59
Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (a.s.)	59
5. Ünite Değerlendirme Testi	65
5. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	71
II. Dönem II. Yazılı	73
2. Fasikül Tarama Testi	75
2. Fasikül Tarama Testi Analizi	81
2. Deneme	83
Çıkmış Sorular	87
Cevap Anahtarı	93

3. ÜNİTE

Din ve Hayat

Din, Birey ve Toplum

Dinin Temel Gayesi

Bir Peygamber Tanıyorum Hz. Yusuf (a.s.)

Bir Sure Tanıyorum: Asr Suresi ve Anlamı

Ünite Değerlendirme Testi

Ünite Değerlendirme Testi Analizi

KAZANIMLAR

Kazanım 1: Din, birey ve toplum arasındaki ilişkiyi yorumlar.

Kazanım 2: İslam dininin can, nesil, akıl, mal ve din emniyetiyle ilgili ortaya koyduğu ilke ve hedefleri analiz eder.

Kazanım 3: Hz. Yusuf'un (a.s.) örnek hayatından ilkeler çıkarır.

Kazanım 4: Asr suresini okur, anlamını söyler.

Bilgi Hazinem

- **Din**; Allah tarafından peygamberler aracılığıyla gönderilen, insana yaratılış amacını anlatan ve insanı kendi özgür iradesiyle iyiye ve güzele yöneltmeyi amaçlayan ilahi kurallar bütünüdür. Din akıl sahibi insanları muhatap alır. Hz. Âdem'den (a.s.), Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kadar gelen bütün peygamberlerin ortak amacı insanlara tevhidi anlatmak ve İslam'ın ortaya koyduğu inanç, ibadet ve ahlak ilkeleriyle bireylerin hayatlarını düzene koymalarını, hayatı anlamlandırmalarını, dünya ve ahiret mutluluğunu kazanmalarını sağlamaktır.
- Bir toplumun içinde yaşayan insan, yaratılışı gereği her zaman diğer insanlar ile birlikte yaşamaya, onlarla iletişim hâlinde olmaya ihtiyaç duyar. İslam, insanı bir bütün olarak ele alır. İnsanın bireysel hayatını düzenleyen kurallar belirlediği gibi, onun toplumsal ilişkilerini düzenleyen kurallar da koyar. Bu kuralların amacı, hem bireyin hem de toplumun huzur içinde yaşamasını sağlamaktır.
- Örneğin; İslam'ın temel inanç esası olan Allah'a iman; insanın huzur ve güven içinde yaşamasını sağlar. Yine İslam'ın temel ibadetlerinden olan zekât; bireyleri cömert ve sorumluluk sahibi bir insan hâline getirirken, sosyal dayanışma ve yardımlaşmanın yaygınlaşmasına da katkıda bulunur, ekonomik hayatı canlandırır. Kur'an-ı Kerim'de sıklıkla öğütlenen doğru sözlü olmak, adaletli ve güvenilir olmak, merhametli olmak gibi temel ahlak esasları da hem bireyi hem de toplumu iyi yönde etkileyen ilkelerdir.
- Din en ilkel toplumdaki, en gelişmiş toplumlara kadar hep var olmuştur. Tarihin bütün dönemlerinde insanlar dine ilgi duymuşlardır. Çünkü Yüce Allah, her insanı kendisini yaratan bir yaratıcının varlığını kabul etme eğiliminde yaratmıştır. Hz. Peygamber (s.a.v.) de; "Her çocuk, fıtrat üzere (inanmaya eğilimli olarak) dünyaya gelir." diyerek bu hususa dikkat çekmiştir.

A. Numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlere aşağıdaki kelimelerden uygun olanını yazınız.

toplumsal

kulluk

tevhid

din

ahlak

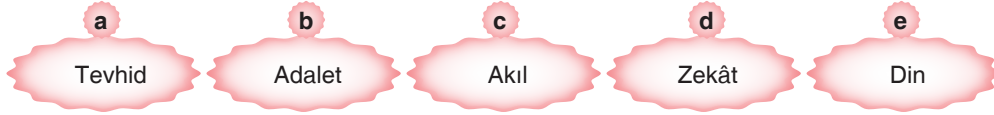
1. İslam dininin temel inanç esası ..... dir.
2. Namaz, oruç, zekât gibi ibadetleri yerine getirmek insanın ..... görevidir.
3. Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın belirlediği temel ..... esaslarından da bahsedilmiştir.
4. .... insan hayatında çok önemli bir yere sahiptir.
5. İslam dini sadece bireysel hayatı değil ..... hayatı da düzenlemeyi hedefler.

**DÜŞÜN,
EŞLEŞTİR**

B. Numaralanmış kelimeleri aşağıdaki cümlelerle eşleştiriniz.

1.	Hak ve hukuk kavramlarıyla özdeşleşen ahlak ilkesi	
2.	Bir olan Allah'a inanmak	
3.	Kur'an-ı Kerim'de insanlara yapılması kesin bir ifadeyle emredilen, sosyal ve iktisadi hayata olumlu katkıları olan ibadet	
4.	İnsanı kendi özgür iradesiyle iyiye ve güzele yöneltmeyi amaçlayan ilahi kurallar bütünü	
5.	İnsanın dinen sorumlu olmasının ön şartı	

**DÜŞÜN,
KARAR VER**

C. Aşağıdaki cümlelerin başına cümle doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

	D / Y
1. Din akıl sahiplerini muhatap alır.	
2. İslam dininin amacı sadece toplumsal huzuru sağlamaktır.	
3. Din, insanın yaşamını derinden etkiler.	
4. Dinin inanç ve ibadet öğütleri olduğu gibi ahlaki öğütleri de vardır.	
5. Din hem bireyi hem toplumu etkiler.	

**DÜŞÜN,
BUL**

D. Kutucuklarda karışık olarak verilenleri aşağıdaki açıklamalara göre doğru olarak yazınız.

1

PUMTOL

.....

2

NİD

.....

3

ASKIS

.....

- Aynı toprak parçası üzerinde bir arada yaşayan ve temel çıkarlarını sağlamak için işbirliği yapan insanların tümüdür.
- Akıl sahiplerini kendi istek ve hür iradeleriyle hayırlı olan şeylere yönlendiren ilahi kurallar bütünüdür.
- Kur'an-ı Kerim'deki geçmiş peygamberler ve milletlerle ilgili ibretli ve tarihi olaylardır.

İPUCU

» Din, insanlık tarihiyle başlayan ve tarihin bütün dönemlerinde var olagelen bir olgudur.

» Geçmişten günümüze tarihin hiçbir döneminde bir dine mensup olmayan herhangi bir topluma rastlanılmamıştır.

1. İslam dininde beş vakit namazın cemaatle kılınması tavsiye edilir. Mehmet Amca da bu tavsiyeyi hayatında rehber edinerek namazlarını cemaatle camide kılmaya özen gösteren biridir. Eşi vefat eden ve yalnız yaşayan Mehmet Amca namaz sonrası camide arkadaşlarıyla sohbet etmeyi, onlarla Allah'ın evinde bulunmayı çok sevmektedir. Bir gün Mehmet Amca camiye gelmez. Arkadaşları o gün için işi olduğunu düşünür. İkinci gün de camiye gelmeyince arkadaşları bu durumdan şüphelenir ve evinde Mehmet Amca'yı ziyaret ederek onun dışarıya çıkamayacak kadar hasta olduğunu görürler. Onu hemen doktora götürüp tedavi olup iyileşmesine yardımcı olurlar. Birkaç gün sonra Mehmet Amca namazlarını camide kılacak kadar iyileşir ve dostlarının arasına katılır.

Verilen metinden hareketle dinin bireyin sosyal hayatına etkisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bireyin Allah'a daha çok yaklaşmasını sağlar.
B) İnsana iç huzuru verir.
C) Kişide sorumluluk bilincini artırır.
D) İnsanların birbirlerinin sıkıntısını gidermesine yardımcı olur.

2. Din, toplumları iyiye ve güzele yöneltmek üzere hükümler ortaya koyar ve toplumların barış ve huzur içinde yaşamalarını ister. Sevgi, birlik ve beraberlik, yardımlaşma ve dayanışmanın yaygınlaşmasını sağlayarak toplumlarda mutluluğun oluşmasına vesile olur. Din; inanç, ibadet ve ahlak yönüyle toplumu kuşatır. Nitekim din, adalet, yardımlaşma, dayanışma, akraba ve komşularla iyi ilişkiler içinde olmak gibi tavsiyeleriyle bu hedefi gerçekleştirir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Bireyin dinle ilişkisine
B) İman ve ibadet ilişkisine
C) Din toplum ilişkisine
D) Dinin temel kaynaklarına

3. Dinen zengin olan Havva Teyze zekâtını ve fitresini vermeye özen gösteren, kurbanını kesen bir hanımdır. Tüm bu ibadetleri kulluk bilinciyle yerine getirdiğini ifade eden Havva Teyze'ye İslami ilimler Fakültesi'nde öğrenim gören yeğeni Merve şu soruyu yöneltmiştir: "Teyze zekâtını verdiğinde ya da kurbanını ihtiyaç sahipleriyle paylaştığında nasıl bir duygu yaşıyorsun?" Havva Teyze Merve'ye şu cevabı verir: ----

Verilen metin düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) Rabbimin bana verdiği zenginlik nimetine şükre diyorum.
B) Sahip olduğum şeylerin bana emanet olarak verildiğini bildiğim için cimrilik ve aç gözlülük gibi duygularım köreliyor.
C) Yaptığım yardımlarla insanların fakirlikten kurtulmasına vesile olarak, üreten insanların olduğu bir toplum oluşmasına yardımcı oluyorum.
D) Bu yardımları yaptıkça paylaşma duygularım artıyor, bencillik duygum azalıyor.

4. İnsan akli sadece gözle gördüklerini değil, duyular ötesi âlemi de merak eder ve kâinata ve yaşama bazı soruların cevaplarını merak eder. Gözlerdeki mükemmel yaratılışı, dünya üzerindeki eşsiz güzelliği, evrendeki sonsuz düzeni fark eden insan sorgulamaya devam eder ve cevabını merak ettiği şu soruları sorar: Evren nasıl meydana geldi? Kâinata bu mükemmel düzeni kim sağlıyor? İnsan niçin var edildi? İnsanın bu dünyadaki amacı nedir? Bu varlıkların sonu ne olacak? Ölümünden sonra insanı nasıl bir yaşam beklemektedir? İnsanın bu ve benzeri tüm sorularına ancak ---- cevap verir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bilim
B) Felsefe
C) Din
D) Tarih

5. Maddi yönüyle beslenme, giyinme, barınma, dinlenme gibi ihtiyaçları olan insanın, manevi açıdan da güvenme, bağlanma, inanma gibi ihtiyaçları vardır. İnsanın biyolojik ihtiyaçları nasıl doğuştan geliyorsa manevi ihtiyaçları da doğuştandır. Bu yönüyle insandaki inanma ihtiyacı da fitridir. İnsanda her zaman yüce ve güçlü bir varlığa güvenme, ona sığınma ve ondan yardım isteme eğilimi vardır.

Bu parçada verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Dindeki ahlaki değerler toplumlarda her zaman yükselen değerler olmuştur.
B) İnanma ihtiyacı insana doğuştan verilmiştir.
C) İnsan biyolojik ihtiyaçları olduğu gibi manevi ihtiyaçları da vardır.
D) İnsanın kendisini yaratan bir yaratıcının olduğuna inanması fitridir.

6. İslam dininde Yüce Allah'ın varlığına ve birliğine inanılması istenirken O'na hiçbir şeyi ortak koşturmak ve yalnızca O'na ibadet edip yalnız O'ndan yardım dilemek emredilir. Namazların her rekâtında okunması zorunlu olan Fatiha Suresi'nde de, "(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz." buyrulmakta ayrıca başka bir ayetlerde de "İlahınız bir tek Allah'tır. O'ndan başka ilah yoktur." şeklinde Yüce Allah'ın bir ve tek olduğu vurgulanmaktadır.

Bu metinde vurgulanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hanif
B) Din
C) Tevhid
D) Fitrat

İPUCU

» İnsanın nasıl ki yeme, içme, uyuma gibi maddi ihtiyaçları varsa; sevmek, sevilmek, sığınmak, paylaşmak gibi manevi ihtiyaçları da vardır. Kendisini yaratan yüce bir varlığa inanıp O'na ibadet etmek, O'na sığınıp, O'ndan yardım dilemek de insanın başlıca manevi ihtiyaçları arasında yer alır.

7. A : "Yüce Allah, ilk insandan itibaren peygamberler ve kitaplar göndermiştir."

B : "Dinin amacı iyiliği ve güzelliği yaymak, kötülükleri engellemek ve insanı yücelterek mükemmel hâle getirmektir."

C : "Din, insanın hayatını anlamlandırmasına katkıda bulunur."

Verilen bu ifadeler için;

I. A doğrudur.

II. A yanlıştır, B doğrudur.

III. Sadece C doğrudur.

Yapılan değerlendirmelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I.
B) I ve II.
C) I ve III.
D) II ve III.

8. İmanın İslam'dan, İslam'ın da imandan ayrı düşünülmemeyeceği bir gerçektir. Dışta ve görünürde olana İslam, içte ve kalpte olana iman denilebilir. İman kalbin tasdik etmesi, İslam ise amel ve davranışlarla bu tasdikini eyleme taşınarak görünür kılınmasıdır. İman kalple gerçekleşen tasdiktir. İslam ise dil ile ikrar, itaat, boyun eğme ve teslimiyettir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin başlığı olma-ya en uygundur?

- A) İnsan doğası ve din
B) İslam'da ibadetler
C) İman ve İslam ilişkisi
D) Dinin temel gayesi

İPUCU

» Din duygusu insanın yaratılışından gelen bir olgudur. İnsan, doğası itibarıyla her zaman kendisine sığınacağı, dua edip yalvaracağı yüce bir varlığa inanma gereği duymuştur.

1. Allah'ın insanlara yapmasını emrettiği kuralların şüphesiz ki hayatımızda çok önemli bir yeri vardır. Bu anlamda İslam dini insanların kişisel hayatını düzenlediği gibi toplumsal yaşamını da düzene koymayı hedefler. Bu kuralların amacı toplumun huzur ve güven içinde yaşamasını ve varlığını devam ettirmesini sağlamaktır. Örneğin, kişilerin güvenilir ve adaletli olmasını isteyen Allah, toplumların da ancak adaletle ayakta duracağını Kur'an-ı Kerim'de pek çok ayette belirtmiştir.

Verilen metinde yapılan asıl vurgu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslam herkesi ve her şeyi kuşatan bir dindir.
B) İslam akla ve ahlaka önem verir.
C) İslam bireyin ve toplumun huzurunu amaç edinmiştir.
D) İslam insanın fitratına en uygun dindir.

2. Oruç İslam'ın temel ibadetlerinden biridir. Bunun bilincinde olan ve yıllarca Ramazan orucunu aksatmadan tutan Murat Bey, çocukları Rana ve Ayça'nın oruç tutma yaşı geldiğinde onlara oruç ibadetiyle alakalı bazı bilgiler verdi: "Oruç, Allah rızası için yemeyi ve içmeyi bırakmaktır. Ancak oruca sadece bu gözle bakarsak esas öğrenmemiz gerekenleri kaçırmış oluruz. Oruç bir irade eğitimidir. Gün içinde sürekli ibadet bilincinde olan insan davranış ve sözlerini de kontrol altında tutar. Ahlakını güzelleştirir ve kötülüklerden uzak durur. Oruç sayesinde açlığın ne demek olduğunu anlayan insan, fakir ve yoksulların da hâlini anlayarak, zekât ve sadakalarını zamanında vermeye ayrıca özen gösterir ve bu konuda istekli olur." Konuşmasını bitiren Murat Bey kızlarına orucun gerçek manasını anlatabildiği için ayrıca kendini çok mutlu hissetti.

Verilen metinde Murat Bey orucun özellikle hangi yönlerini vurgulamıştır?

- A) Ne zaman tutulması gerektiğini
B) Orucun nasıl tutulması gerektiğini
C) Orucun bireysel ve toplumsal faydalarını
D) Orucu bozan durumları

3.

"İslam dini yardımlaşma ve paylaşmayı hem ilahi bir emir olarak bize sunmuş hem de ahlaki bir davranış şekli olarak yapılmasını tavsiye etmiştir. Zira biz neyi varsa paylaşan, yetimi, yoksulu, düşkünü korumayı kendine dert edinmiş bir peygamberin ümmetiyiz." Bu yazıyı bir dergide okuyan Betül, işe gitmek üzere yola koyuldu. Yardımlaşmayı ve paylaşmayı o da çok seviyordu. Okuduğu yazıdan da çok etkilenmişti. Bu peygamberane bakış açısını tüm hayatına yaymak niyetindeydi. Her an bu fikirle yaşamının ne kadar faziletli, Allah katında ne kadar değerli olduğunu düşündü durdu yol boyunca. Akşam iş çıkışı yağmur yağıyordu. Şemsiyesini açmış durağa doğru yürürken yaşlı bir teyzenin ıslandığını gördü ve hemen onu şemsiyesinin altına aldı. Belki küçük bir yardıma ama Betül niyetine bunu koymuştu. Bir yerden başlamak gerekti. Çünkü yapılan işlerin karşılığı insanın niyetine göreydi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi verilen metinden farklı bir konuya işaret etmektedir?

- A) "...Kendileri zaruret içinde bulunsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerdir"
(Haşr suresi, 9.ayet)
- B) Hz. Peygamber ailesi için bir koyun kesmiş ve eşlerine ondan ne kadarı kaldı diye sormuştu. Hz. Âişe (r.a.), "Bize sadece kürek kemiği kaldı." deyince Resulullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "(Demek ki) kürek kemiğinin dışında tümü (bize) kaldı."
(Tirmizi, Kıyamet, 33.)
- C) "Hiç kimse kendi emeği ile kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir."
(Buharî, Büyü', 15.)
- D) "Yarım hurmayla (sadaka) bile olsa cehennemden korunun. Eğer bunu da bulamazsanız güzel bir sözle (korunun)."
(Müslim, Zekât, 68.)

4. İslami İlimler Fakültesi'nde okuyan Burak, bitirme projesi olarak "İslam Dininde İbadetlerin Bireysel ve Toplumsal Hayata Katkıları" konusunu belirlemiştir ve projesinin bir bölümünü hocalarıyla yaptığı röportajlara ayırmıştır. Fıkıh alanında uzman olan Muhammed Hoca'ya şu soruyu yöneltmiştir:

Burak: Zekât ibadetinin bireysel ve toplumsal faydaları nelerdir?

Muhammed Hoca: İslam'ın beş şartından biri olan zekât ibadetinin bireysel pek çok faydası vardır. Allah'ın verdiği zenginlik nimetine bir şükür ifadesi olan zekât; sorumluluk bilincini geliştirir, bencillik duygusunu azaltır, özverili olmayı öğretir ve kişiyi Allah'a yaklaştırır. Bununla beraber zekât sadece bireye değil topluma da katkısı olan bir ibadettir. Zekât toplumdaki ----

Verilen metinden hareketle Muhammed Hoca sözlerine aşağıdakilerden hangisiyle devam ederse yanlış olur?

- A) Zenginlerin fakirleşmesine sebep olur.
B) Ekonomik dengesizlikleri azaltır.
C) Fakirin alım gücünü artırarak ekonomik hayatı canlandırır.
D) Sevgi ve kardeşlik bağlarını güçlendirir.
5. • İnsanın yaratılıştan sahip olduğu özelliklere ne denilmektedir?
• Akıl sahibi bireyleri doğruya yönelten ve onların mutluluğunu amaçlayan ilahî kurallar bütününe ne denilmektedir?
• Kur'an-ı Kerim'deki geçmiş peygamberler ve milletlerle ilgili ibretli ve tarihi olaylara ne denilmektedir?

Aşağıdaki seçeneklerde bu verilen sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Din
B) Kıssa
C) Hanif
D) Fitrat

İPUCU

» Din her türlü sıkıntıla-
ra karşı insana da-
yanma gücü sağlar.
İnsanı iyi, güzel ve
faydalı işler yapmaya
yöneltir. İnsanları
sosyal hayatta
yardımlaşma ve
dayanılmaya teşvik
eder. İnsana dünya
hayatında rehberlik
eder.

6. "Hepiniz Âdem'in neslindensiniz. Âdem de toprak-
tan yaratılmıştır. Arabın, Arap olmayanlar üzerinde
veya Arap olmayanın Arap karşısında üstünlüğü
yoktur. Bu üstünlük ancak Allah'tan korkmakla (tak-
va ile) olur."

**Peygamberimiz bu hadis-i şerifinde aşağıdaki-
lerden hangisine vurgu yapmaktadır?**

- A) Herkesin bir inancı sahip olduğuna
B) Arapların diğer milletlere göre farklı özellikte ya-
ratılmış olduğuna
C) Her doğanın fitrat üzerine doğduğuna
D) İnsanın ırkının üstünlük sebebi olmadığına

7. "Dünyaya gelen her insan fitrat üzere doğar..."
(Hadis-i Şerif)

**Bu hadis-i şerifte vurgulanan husus aşağıdaki-
lerden hangisidir?**

- A) Bütün dinlerde ibadetlerin bulunduğu
B) İnsanın doğuştan akıllı olduğu
C) Dinin tüm toplumlarda görüldüğü
D) İnsanın doğuştan kendisini yaratan bir yaratıcı-
nın olduğuna inanma eğiliminde olduğu

İPUCU

» Din, toplumda iyilik, yardımseverlik, dayanışma, doğruluk, sevgi, saygı, birlik, beraberlik, kardeşlik gibi insanı yücelten değerlerin yerleşmesini katkı sağlar. İnsanlara birbirleriyle iyi geçinmelerini; toplumsal ilişkilere zarar veren işlerden kaçınılması öğütler.

1. İnanma duygusu insana yaratılışında verilen bir özelliktir. İnsan bu özelliği dolayısıyla bir yaratıcıya inanma ihtiyacı duyar. Bunun yansımaları tarih boyunca insanlığın kültür, sanat ve medeniyet birikiminde açık bir şekilde görülmektedir. İnsan, dünya hayatı boyunca huzur ve güven içerisinde yaşamayı ister. İnsanlar ancak iman sayesinde hayatlarını belirsizlikten ve karmaşadan kurtarıp anlamlı hâle getirir. Bu yönüyle iman, insana niçin var olduğunu ve yaşadığı hayat içerisinde zorluklarla nasıl başa çıkacağını gösteren bir kaynaktır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İman insanın hayatına anlam katar.
B) Tarihte bilimsiz sanatsız toplum görülmüştür. Fakat inançsız ve mabetsiz bir topluma rastlanılmamıştır.
C) İslam dini ahlaki kurtuluşun yegâne yolu olarak görür.
D) İnanma duygusu fitri olduğu için insan bir yaratıcının varlığına inanma ihtiyacı duyar.

2. I. Bu ahlakın etkili olmasının sebebi o dini benimseyen kişiyi içten kuşatıcı olmasıdır.
II. Yüce Allah'ın buyruğu olan din, insanlara yön verir, onları iyi ve faydalı şeyler yapmaya yönelir.
III. Hayatı düzenleyen bir nizam, kanun ve ahlak bütünü olduğundan toplumsal işleyişin her alanını düzenleyerek huzuru sağlar.
IV. Dinin ortaya koyduğu ahlak çok güçlü ve etkilidir.

Numaralanmış metinlerle düşüncenin akışı göre anlamlı bir metin oluşturulmak istenirse sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - III - IV - II
B) II - III - IV - I
C) II - I - III - IV
D) IV - I - II - III

3. Tabloda "Din ve hayat" ünitesiyle ilgili bilgiler verilmiş Ahmet bunlardan doğru bildiğini "D" yanlış bildiğini "Y" şeklinde değerlendirmiştir.

Din, insanları en doğru ve en güzele yönlendirip, onları çirkin işlerden ve kötülüklerden sakındırır.	D
Sağlıklı, bilgili ve erdemli bir nesil yetiştirmek toplumların geleceği açısından son derece önemlidir.	D
İslam'ın alkollü içki ve uyuşturucu maddeleri yasaklaması sadece nesle zarar vermesinden dolayıdır.	D
Dinin gayesi sadece insanın dünya mutluluğunu sağlamaktır.	Y

Ahmet bu etkinlikte doğru cevap verdiği her ifade için (+25) puan, yanlış cevap verdiği her ifade için (-10) puan alacaktır.

Buna göre Ahmet etkinlik sonucunda toplamda kaç puan almıştır?

- A) 100   B) 65   C) 30   D) 20

4. "Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde selim akıl sahipleri için elbette ibretler vardır."

(Âl-i İmrân suresi, 190. ayet)

"Yeri sizin için yerleşim alanı, göğü de bir bina kılan, size şekil verip de şeklinizi güzel yapan ve sizi temiz besinlerle rızıklandıran Allah'tır. İşte Allah sizin Rabbinizdir. Âlemlerin Rabbi Allah, yücelerden yücedir."

(Mü'min suresi, 64. ayet)

Bu ayetlerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yüce Allah evrendeki varlıklara bakarak kendisinin yüceliğini anlamamızı ister.
B) Allah, insanı yaşamını sürdürmesi için yeryüzünde çeşitle besinlerle rızıklandırır.
C) Ahirete iman, insanın bütün sıkıntılarını bitirir.
D) Allah yeryüzünü insan yaşamına uygun olarak yaratmıştır.

5. --- Anne babanın çocuğuna karşı en önemli görevlerinden biri dini ve ahlaki eğitim vermektir. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir hadisinde "Hiçbir baba, çocuğuna güzel terbiyeden daha üstün bir hediye bırakamaz." buyurmuştur. Bu hadis-i şerifle çocuğa verilecek iyi bir eğitimin ne kadar önemli olduğu belirtilmiştir. Aileler iyi bir eğitim vermenin yanında çocuklarını zararlı alışkanlıklardan da korumalıdır.

Bu metnin başına aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilmelidir?

- A) İslam dini insanın en temel hakkı olan yaşama hakkına büyük önem vermiş, hayatın dokunulmazlığına vurgu yapmıştır.
- B) İnsanın yeme içme gibi bedeni ihtiyaçlarının yanı sıra sevme, sevilme ve inanma, kendisinden daha üstün bir varlığa sığınma ihtiyacı vardır.
- C) Din; inanç, ibadet, ahlak ve sosyal ilişkilerde Allah'ın varlığı ve birliği esası üzerine kuruludur.
- D) Neslin korunması için genç nesillere verilecek ahlak eğitimi son derece önemlidir.

6. Öğretmen 8/C sınıfında "din, birey ve toplum" konusyla ilgili ders anlatmaktadır:

"İnsanın yeme içme gibi bedeni ihtiyaçlarının yanı sıra sevme, sevilme ve inanma, kendisinden daha üstün bir yaratıcıya sığınma ihtiyacı vardır. Fıtrat, dili ırkı, cinsiyeti ne olursa olsun tüm insanların doğasında olan Allah'a inanma potansiyelidir."

Öğretmen ders anlatırken bu örnekle ilgili bir de hadis-i şerif söylemiştir.

Buna göre öğretmenin söylediği hadis-i şerif aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) "Güçsüzün, incindiği ve hakkını alamadığı bir toplum yücelemez."
- B) "İnsanda bir organ vardır. Eğer o sağlıklı ise bütün vücut sağlıklı olur; eğer o bozulursa bütün vücut bozulur. Dikkat edin! O, kalptir."
- C) "Hiç kimseye sabırdan daha hayırlı ve iyi bir özellik verilmemiştir."
- D) "Her doğan çocuk fıtrat üzerine doğar."

İPUCU

» Yüce Allah, her insanı kendisini yaratan bir yaratıcıya inanma eğiliminde yaratılmıştır. Bu gerçeği Peygamber Efendimiz bir sözünde şöyle bildirmiştir: "Her çocuk, fıtrat üzere (inanmaya eğilimli olarak) dünyaya gelir."

7. İnsanlık tarihi incelendiğinde, her dönemde ve her yerde inanan insan ve din gerçeği ile karşılaşılır. Arkeolojik kalıntılarda, tarihi kaynaklarda, ilahi kitap yazmalarında ve toplumların kültürlerinde dinî motiflerin varlığı yoğun olarak görülür.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesin kaderinin farklı olduğu
- B) İman ve ibadetin bütünlük arzettiği
- C) Dinin tüm toplumlarda görüldüğü
- D) Her dinin belli ibadetlerinin olduğu

8. • İnsana hayatın zorluklarına karşı dayanma gücü verir.
- İnsana dünya ve ahirette mutlu olma yollarını gösterir.
- İnsanın kendisine ve topluma faydalı bir birey olmasına katkı sağlar.

Bu verilenler aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

- A) Dinin sosyal hayata olan etkileri nelerdir?
- B) Dinin korunmasını istediği temel haklar nelerdir?
- C) Kur'an-ı Kerim'in ana konuları nelerdir?
- D) Dinin insana kazandırdıkları nelerdir?

Bilgi Hazinem

İslam dininin temel gayesi insana iyiyi ve güzeli öğretmek, dünyada ve ahirette mutluluğu sağlamaktır. Dinimiz insana hayatını en güzel şekilde devam ettirebilmesi için birtakım haklar vermiştir ve bunlara dokunulmasını yasaklamıştır. Bu haklar; canın korunması, neslin korunması, malın korunması, aklın korunması, dinin korunmasıdır.

Canın Korunması

İslam, insanın en temel hakkı olan yaşama hakkına büyük önem vermiştir. Kur'an-ı Kerim'de insanın hayat hakkı güvence altına alınmış, cana kastedenlerin cezalandırılacağı bildirilmiştir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de cana kıymanın büyük günahlardan biri olduğunu belirtmiştir. İş sağlığı ve güvenliği konusu da bu kapsamda değerlendirilir. İşverenlerin, işçilerin can güvenliğini düşünerek uygun koşulları sağlamaları, gerekli tedbirleri almaları da canın korunması bakımından önemlidir.

Malın Korunması

Dinimiz malın korunmasına da önem verir. Özel mülk edinmeyi helal yollarla olduğunda kabul eder. Bu sebeple haksız kazancın karşısındadır. Bir kimsenin malını izni olmadan ya da meşru olmayan yollarla almayı, çalışmamayı, kumar oynamayı, rüşveti haram kılmıştır. Ayrıca malın korunmasında israftan kaçınmak da tavsiye edilen davranışlardandır.

Neslin Korunması

Dinin temel gayelerinden biri de neslin korunmasıdır. Neslin korunması dini bir zorunluluk olmakla birlikte aynı zamanda insani bir gerekliliktir. Neslin korunması ancak aile kurmakla mümkündür. Kur'an'da evlilik kurumu ve aileye dair kurallar belirlenmiş ve Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de hem sözleri hem de davranışlarıyla aile hayatının ne kadar önemli olduğunu göstermiştir. Sağlıklı bir aile ortamı için eşlerin birbirlerine karşı olan sorumluluklarını yerine getirmelerini öğütlemiştir. Ayrıca gençlerin ahlaki ve dini açıdan iyi yetiştirilmeleri de neslin korunması bakımından önemlidir.

Aklın Korunması

Akıl, iyiyi kötüden ayırt etme yeteneğidir. Bu sebeple aklın korunması çok önemlidir. İnsanı diğer canlılardan ayıran en temel özelliğidir. İslam'a göre bir insanın yaptıklarından

sorumlu olmasının temel şartı akıllı olmasıdır. Kur'an-ı Kerim'de pek çok ayette "düşünmez misiniz", "akletmez misiniz" gibi ifadeler yer almakta ve aklını kullananlar övülmektedir. Allah, insanın akıl sağlığına zarar veren şeylerden sakınmasını istemiştir. Bu nedenle içki ve uyuşturucu gibi zararlı maddeler haram kılınmıştır. Müslüman olarak insanın görevi dinimizin yasaklamış olduğu kötü alışkanlıklardan uzak durup akıl sağlığını korumaktır.

Dinin Korunması

İslam dini, dinin korunmasına da çok önem verir. Din, akıl sahibi insanları özgür iradesiyle iyiyi ve güzele yöneltmeyi amaçlayan kurallar bütünüdür. İnsan doğuştan inanma ihtiyacıyla doğar. Allah, insanlara rehber olarak peygamberler ve ilahi kitaplar yollamış, nelerin iyi ya da kötü olduğunu açıklamış. Bu sebeple Kur'an ve sünnete dayanmayan din anlayışlarını kabul etmek doğru değildir. Dinin korunmasında Kur'an'a ve sünnete bağlı yaşamının önemi de büyüktür. Tüm insanların doğru yolu bulmasını isteyen Allah (c.c.) insanın din seçiminde özgür bırakmıştır. Hiç kimsenin bir inanca ya da düşünceye inanmakta zorlanmaması gerektiği de Kur'an-ı Kerim'de vurgulanmıştır. Din ve vicdan hürriyeti hem dini kurullarla hem de yasalarla güvence altına alınmıştır.

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Yusuf (a.s.)

Hz. Yusuf (a.s.), Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen peygamberlerden biridir. Hz. Yakup'un on iki oğlundan biridir. Akıllı, düşünceli ve sevgi dolu olan Hz. Yusuf, kardeşleri tarafından kıskanılarak kuyuya atılmış, Mısır'a köle olarak satılmış, hayatının bir bölümünü sarayda geçirmiştir. Daha sonra atılan bir iftira sebebiyle zindana atılmıştır. Kendisine rüya yorumlama yeteneği verilen Hz. Yusuf, Mısır kralının rüyasını yorumlayıp, önemli bir göreve gelmiştir. Yıllar sonra kendisini kuyuya atan kardeşleriyle karşılaştığında ise onları affederek merhametini göstermiştir. Hz. Yusuf (a.s.), diğer peygamberler gibi tevhid mesajını yaymaya çalışmıştır. Onun hikâyesi Kur'an'da kıssaların en güzeli (Ahşenu'l Kasas) olarak adlandırılır.

Bir Sure Tanıyorum: Asr Suresi ve Anlamı

Asr Suresi Kur'an-ı Kerim'de 103. suredir. 3 ayetten meydana gelmiştir. Mekke döneminde indirilmiştir. Asr; çağ, zaman anlamlarına gelir. Kur'an'da bildirilen prensipler ve değerler bu surede özetlenmiştir.